

Дело С-340/20**Резюме на преюдициалното запитване съгласно член 98, параграф 1 от
Процедурния правилник на Съда****Дата на постъпване в Съда:**

24 юли 2020 г.

Запитваща юрисдикция:

Cour de cassation (Касационен съд, Франция)

Дата на акта за преюдициално запитване:

10 юли 2020 г.

Жалбоподател:

Bank Sepah

Ответници:

Overseas Financial Limited

Oaktree Finance Limited

I. Предмет и факти по делото

- 1 В изпълнение на Резолюция 1737 (2006) от 23 декември 2006 г. на Съвета за сигурност на ООН с Обща позиция 2007/140/ОВППС на Съвета от 27 февруари 2007 г. са предвидени определени ограничителни марки срещу Иран, включително замразяване на финансови средства и икономически ресурси на лица и структури, които са заети, пряко свързани или предоставят помощ за дейностите на Иран, свързани с обогатяване, вторична обработка или тежка вода, или разработване на системи за доставка на ядрено оръжие. Тези мерки са приложени от Съюза с Регламент (ЕО) № 423/2007 на Съвета от 19 април 2007 г. [ориг. 4]
- 2 С резолюция 1747 (2007) от 24 март 2007 г. Съветът за сигурност на ООН посочва дружеството Bank Sepah като спадащо към „образувания, участващи в ядрени дейности и в дейности, свързани с балистични ракети“, на Иран, по отношение на които трябва да се приложи мярката за замразяване на активи. Тази резолюция е транспонирана в правото на Съюза с Регламент (ЕО) №

441/2007 на Комисията от 20 април 2007 година за изменение на Регламент (ЕО) № 423/2007, който влиза в сила на 21 април 2007 г.

- 3 С влязло в сила решение от 26 април 2007 г. Cour d'appel de Paris (Апелативен съд Париж) осъжда Bank Sepah да плати на дружеството Overseas Financial Limited (наричано по-нататък „Overseas Financial“) равностойността в евро на сумата 2 500 000 USD, а на дружеството Oaktree Finance Limited (наричано по-нататък „Oaktree Finance“) равностойността в евро на сумата 1 500 000 USD, заедно със законната лихва, считано от датата на постановяване на решението.
- 4 На 17 януари 2016 г. Съветът за сигурност изважда Bank Sepah от списъка на лицата и образуванията, обект на ограничителните мерки срещу Иран. Това решение е транспонирано в правото на Съюза с Регламент за изпълнение (ЕС) 2016/74 на Съвета от 22 януари 2016 г., влязъл в сила на 23 януари 2016 г.
- 5 На 17 май 2016 г. по молба на Overseas Financial и Oaktree Finance на Bank Sepah е връчена покана за доброволно изпълнение в рамките на образувано срещу него изпълнително производство.
- 6 На 5 юли 2016 г. по тяхна молба са запорирани вземания на Bank Sepah към Société générale и намиращи се у последното акции и движими вещи на Bank Sepah.
- 7 На 13 юни и 15 юли 2016 г. Bank Sepah подава пред съдия изпълнителя жалба срещу тези действия по принудително изпълнение, която е връчена на Overseas Financial и Oaktree Finance.
- 8 Решението на съдия изпълнителя е обжалвано пред Cour d'appel de Paris (Апелативен съд Париж), който се произнася с решение от 8 март 2018 г..
- 9 Bank Sepah, от една страна, и Overseas Financial и Oaktree Finance, от друга, подават касационни жалби срещу това решение. Производствата по тези жалби, съответно с номера В 18-18542 и G 18-21.814, са съединени поради връзка между тях.

II. Относитими разпоредби

Регламент (ЕО) № 423/2007 на Съвета от 19 април 2007 година относно ограничителни мерки срещу Иран

- 10 Член 1, букви з) и й) от Регламент № 423/2007 гласи следното:

„Единствено по смисъла на настоящия регламент се прилагат следните дефиниции:

[...]

- з) „замразяване на финансови средства“ означава предотвратяване на движение, прехвърляне, изменение, използване, достъп или боравене с финансови средства по всякакъв начин, който би могъл да доведе до промяна в техния обем, размер, местонахождение, собственост, притежание, вид, предназначение или друга промяна, която би позволила използване на средствата, включително управление на портфейл;

[...]

- й) „замразяване на икономически ресурси“ означава предотвратяване на използването на икономически ресурси за получаване на финансови средства, стоки или услуги по всякакъв начин, включително, но не само, чрез тяхната продажба, отдаване под наем или ипотекиране;

[...].“.

- 11 Член 7, параграф 1 от този регламент гласи:

„1. Всички финансови средства и икономически ресурси, принадлежащи, притежавани, държани или контролирани от лицата, субектите и органите, изброени в приложение IV, се замразяват. Приложение IV включва лицата, субектите и органите, посочени от Съвета за сигурност на ООН или Комитета по санкциите в съответствие с параграф 12 от Резолюция 1737 (2006) на Съвета за сигурност на ООН. [...]“.

Регламент (ЕС) № 961/2010 на Съвета от 23 март 2012 година относно ограничителни мерки срещу Иран и за отмяна на Регламент (ЕС) № 423/2007

- 12 Член 1, букви з) и и) от Регламент № 961/2010 гласи следното:

„За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

[...]

- з) „замразяване на икономически ресурси“ означава предотвратяване на използването на икономически ресурси за получаване на финансови средства, стоки или услуги по какъвто и да е начин, включително, но не само, чрез тяхната продажба, отдаване под наем или ипотекиране;

- и) „замразяване на финансови средства“ означава предотвратяване на движението, прехвърлянето, изменението, използването, достъпа или боравенето с финансови средства по всякакъв начин, който би могъл

да доведе до промяна в техния обем, размер, местонахождение, собственост, притежание, вид, предназначение или друга промяна, която би позволила използване на средствата, включително управление на портфейл; [...]“.

13 Член 16, параграф 1 от този регламент гласи:

„1. Замразяват се всички финансови средства и икономически ресурси, принадлежащи на, притежавани, държани или контролирани от лицата, образуванията или структурите, включени в списъка в приложение VII. Приложение VII включва лицата, образуванията и структурите, посочени от Съвета за сигурност на ООН или от Комитета по санкциите в съответствие с параграф 12 от Резолюция 1737 (2006) на ССООН, параграф 7 от Резолюция 1803 (2008) на ССООН или параграфи 11, 12 и 19 от Резолюция 1929 (2010) на ССООН. [...]“.

Регламент (ЕС) № 267/2012 на Съвета от 23 март 2012 година относно ограничителни мерки срещу Иран и за отмяна на Регламент (ЕС) № 961/2010

14 Член 1, букви й) и к) от Регламент № 267/2012 гласи:

„За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

[...]

й) „замразяване на икономически ресурси“ означава предотвратяване на използването на икономически ресурси за получаване на финансови средства, стоки или услуги по какъвто и да е начин, включително, но не само, чрез тяхната продажба, отдаване под наем или ипотекиране;

к) „замразяване на финансови средства“ означава предотвратяване на движението, прехвърлянето, изменението, използването, достъпа или боравенето с финансови средства по всякакъв начин, който би могъл да доведе до промяна в техния обем, размер, местонахождение, собственост, притежание, вид, предназначение или друга промяна, която би позволила използване на средствата, включително управление на портфейл; [...]“.

15 Член 23, параграф 1 от този регламент гласи:

„1. Замразяват се всички финансови средства и икономически ресурси, принадлежащи на, притежавани, държани или контролирани от лицата, образуванията или органите, включени в списъка в приложение VIII. Приложение VIII включва лицата, образуванията и органите, посочени от Съвета за сигурност на ООН или от

Комитета по санкциите в съответствие с параграф 12 от Резолюция 1737 (2006) на ССООН, параграф 7 от Резолюция 1803 (2008) на ССООН или параграфи 11, 12 и 19 от Резолюция 1929 (2010) на ССООН. [...]“.

III. Основания за отмяна, изтъкнати от Bank Sepha в подкрепа на жалбата му № В 18-18542

- 16 С обжалваното съдебно решение по-специално са отхвърлени молбите на Bank Sepah за спиране на начисляването на лихви поради настъпването на форсмажорно обстоятелство, от една страна, и от друга, за неприлагане на увеличението на процента на законната лихва, предвидено в член L. 313-3 от Code monétaire et financier (Валутен и финансов кодекс) в случай на осъждане за плащане на парична сума.
- 17 В подкрепа на жалбата си Bank Sepha изтъква като първо основание за отмяна обстоятелството, че от гледна точка на френското право замразяването на неговите активи представлява форсмажорно обстоятелство, което го е пречило да изпълни задължението си за плащане и е правело невъзможно Overseas Financial и Oaktree Finance да получат каквото и да е плащане от негова страна.
- 18 При условията на евентуалност Bank Sepha изтъква също така второ основание за отмяна, а именно нарушение на член L. 313-3 от Валутния и финансов кодекс.

IV. Единственото основание за отмяна, посочено от Overseas Financial и Oaktree Finance в подкрепа на жалбата им № G 18-21.814

- 19 В обжалваното съдебно решение е прието, че вземането за лихвата, претендирана от Overseas Financial и Oaktree Finance за периода преди 17 май 2011 г., е погасено по давност, тъй като те не могат да се позоват на нито едно основание за прекъсване на давността и самите те не са предприели нито едно действие, водещо до прекъсването ѝ, въпреки че са имали възможност за това, тъй като „[н]ищо [не им] е забранявало [...] да поискат предприемане на действия по изпълнение, поне под формата на обезпечителни мерки, по отношение на актив или вземане, които не могат да бъдат обект на принудително изпълнение, като последното обстоятелство е щяло само да спре евентуалното възлагане при принудителното изпълнение върху вземането“.
- 20 В подкрепа на жалбата си Overseas Financial и Oaktree Finance изтъкват едно-единствено основание за отмяна, състоящо се по-специално в нарушение на членове 1 и 7 от Регламент № 423/2007, възпроизведени в членове 1 и 17 от Регламент № 961/2010.

- 21 Overseas Financial и Oaktree Finance изтъкват, че давността не тече по отношение на лице, за което е налице законова пречка за предприемане на действия, и че закон, предвиждащ мярка за замразяване на финансови средства, е пречка за кредитора на лице, на което е наложена такава мярка, да предприеме каквото и да било действие за принудително изпълнение върху замразените финансови средства, включително под формата на обезпечение. Според тях всяка обезпечителна мярка би представлявала изменение на финансовите средства, водещо до промяна на тяхното предназначение. Освен това наличието на такава законова пречка проличало от отказа на министъра на икономиката да даде разрешението за освобождаване на финансовите средства, принадлежащи на Bank Sepah, което се изисквало от член 8 от Регламент № 423/2007, а след това — от член 17 от Регламент № 961/2010.

Съображения на Cour de cassation (Касационния съд)

По първото основание за отмяна, посочено от Bank Sepah в подкрепа на жалба № В 18-18.542, а именно наличието на форсмажорно обстоятелство

- 22 Касационният съд припомня, че замразяването на активите на лице или образуване, на което заради дейността му е наложена такава мярка, не представлява форсмажорно обстоятелство за лицето или образуването, тъй като не е външно за него.
- 23 Касационният съд счита, че изтъкнатата от Bank Sepah невъзможност да изпълни задължението си за плащане не произтича от обстоятелство, външно за неговата дейност, и съответно приема, че не е налице първото посочено от Bank Sepah основание за отмяна.

По единственото основание, посочено от Overseas Financial и Oaktree Finance в подкрепа на жалба № G° 18-21.814

- 24 Касационният съд счита, че изходът на спора зависи от отговора на въпроса дали Overseas Financial и Oaktree Finance са могли да прекъснат погасителната давност, като предприемат действия по налагане на обезпечителни мерки или по принудително изпълнение върху замразените активи на Bank Sepah.
- 25 Касационният съд отбелязва, от една страна, че Регламенти № 423/2007, № 961/2010 и № 267/2012 не съдържат разпоредба, която да забранява изрично на кредитор да предприеме действия по налагане на обезпечителни мерки или по принудително изпълнение върху замразеното имущество на неговия длъжник.

- 26 От друга страна, те дефинират замразяването на финансови средства като „предотвратяване на движението, прехвърлянето, изменението, използването, достъпа или боравенето с финансови средства по всякакъв начин, който би могъл да доведе до промяна в техния обем, размер, местонахождение, собственост, притежание, вид, предназначение или друга промяна, която би позволила използване на средствата, включително управление на портфейл“, а замразяването на икономически ресурси като „предотвратяване на използването на икономически ресурси за получаване на финансови средства, стоки или услуги по какъвто и да е начин, включително, но не само, чрез тяхната продажба, отдаване под наем или ипотекиране“.
- 27 С оглед на тези дефиниции Касационният съд счита, че що се отнася до замразените финансови средства забранени изглежда са само „движението, прехвърлянето, изменението, използването, достъпа или боравенето с финансови средства по всякакъв начин, който би могъл да доведе до промяна в техния обем, размер, местонахождение, собственост, притежание, вид, предназначение или друга промяна, която би позволила използване на средствата, включително управление на портфейл“, а що се отнася до икономически ресурси — само „използването на икономически ресурси за получаване на финансови средства, стоки или услуги по какъвто и да е начин, включително, но не само, чрез тяхната продажба, отдаване под наем или ипотекиране“.
- 28 Ето защо Касационният съд счита, че не се изключва налагането по отношение на замразени активи на мерки, които не са обхванати от нито една от тези забрани.
- 29 Освен това Касационният съд счита, че мерките, вследствие на които имуществото излиза извън патримониума на длъжника (възлагане), вероятно могат да бъдат налагани по отношение на замразени активи само с предварително разрешение на компетентния национален орган и единствено в хипотезите по членове 8—10 от Регламент № 423/2007, 17—19 от Регламент № 961/2010, а след това 24—28 от Регламент № 267/2012.
- 30 Ето защо се поставя въпросът дали мерки, които не водят до възлагане, могат да бъдат налагани по отношение на замразени активи без предварително разрешение. Такива са обезпечителните мерки, налагани в рамките на обезпечително или изпълнително производство.
- 31 Обезпечителната мярка, независимо дали върху недвижим имот (възбрана), или върху търговско предприятие, акции и дялове от търговски дружества или движимо имущество (запор), не води до възлагане. Единственият ѝ ефект е, че при изпълнението върху вещите и вземанията, върху които е наложена, предпочитателно от получената цена се удовлетворява вземането на този, който е поискал налагането на обезпечителната мярка.

- 32 Изпълнителен заповед може да бъде налаган по-специално върху вземания за парични суми, върху акции и дялове от търговски дружества или върху движими вещи и не води до възлагане. Вещите, вземанията и ценните книжа остават в патримониума на длъжника.
- 33 Съгласно член L. 523-1 от Code des procédures civiles d'exécution (Кодекс на гражданските изпълнителни производства) изпълнителният заповед на вземания има последиците на гаранцията, предвидени в член 2350 от Code civil (Граждански кодекс), съгласно който „[д]епозитът или предаването на парични суми или ценни книжа по разпореждане на съд като гаранция или обезпечение води до специалното им отреждане за удовлетворяване на кредитора, по чието искане е издадено разпореждането, и до възникване на право на предпочитателно удовлетворяване по смисъла на член 2333“. Член 2333 от същия кодекс уточнява, че „[з]алогът е договор, с който залогодателят дава на кредитор право да се удовлетвори предпочитателно пред останалите кредитори на залогодателя от цената на движима вещь или съвкупност от телесни движими вещи, съществуващи или бъдещи“.
- 34 Касационният съд се пита дали въпреки липса на възлагане такива мерки не водят до промяна на „предназначението“ на финансовите средства, върху които са наложени, по смисъла, придаван на това понятие в дефиницията на замразяването на финансови средства.
- 35 Всъщност той счита, че е възможно тълкуване на член 1, буква з) от Регламент №423/2007, член 1, буква и) от Регламент № 961/2010 и член 1, буква к) от Регламент № 267/2012 в смисъл, че право на кредитор да му бъде платено преди останалите кредитори от получената при публична продажба цена на акции или дялове от търговски дружества, или на ценни книжа — като специалното отреждане и предпочитателното удовлетворяване — променят предназначението на тези финансови средства.
- 36 Той се пита по-общо дали въпреки липсата на възлагане обезпечителните и изпълнителните заповеди не може да позволят „използване“ на заповираните финансови средства по смисъла, придаван на това понятие в дефиницията на замразяването на финансови средства, и „използване“ на заповираните икономически ресурси „за получаване на финансови средства, стоки или услуги по какъвто и да е начин“ по смисъла, придаван на тези понятия в дефиницията на замразяването на икономически ресурси.
- 37 Тези мерки гарантират на лицето, по чието искане са наложени, правото да се удовлетвори с предпочитание от тези заповираните вещи, ценни книжа и вземания след отмяната на замразяването. При това положение може да се счита, че мерките могат да насърчат стопанския субект да договаря с лицето или образуванието, чиито активи са замразени, което би било равносилно на използване от последното на икономическата стойност на неговите активи, окачествявани като финансови средства, или на получаване на финансови

средства, стоки или услуги благодарение на икономическата стойност на неговите активи, окачествявани като икономически ресурси.

- 38 Касационният съд отбелязва, че в случая се установява, че няма такава опасност, при положение че Overseas Financial и Oaktree Finance искат принудително удовлетворяване за вземане, което е възникнало по силата на съдебно решение, постановено след замразяването на активите на Bank Sepah и основаващо се факти, които едновременно нямат нищо общо с иранската ядрена и балистична програма и предхождат замразяването.
- 39 Ето защо се поставя въпросът дали възможността за налагане без предварително разрешение на мярка по отношение на замразени активи трябва да се преценява според категорията на акта без да се вземат предвид особеностите на конкретния случай или напротив, тези особености могат да бъдат взети предвид.
- 40 Касационният съд счита, че отговорът на тези въпроси не е очевиден, тъй като регламентите на Съюза не съдържат нито една изрична разпоредба и нито Общият съд, нито Съдът на Съюза са имали повод да се произнесат по тях.
- 41 Той решава да спре производството по второто основание за отмяна, посочено в жалба № В 18-18.542, и по единственото основание за отмяна, посочено в жалба № G 18-21.814, и да сезира Съда с преюдициално запитване на основание член 267 ДФЕС.

VI. Преюдициални въпроси

- 42 Cour de cassation (Касационен съд) поставя на Съда на Европейския съюз следните преюдициални въпроси:
- 1) Трябва ли член 1, букви з) и й) и член 7, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 423/2007, член 1, букви и) и з) и член 16, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 961/2010, както и член 1, букви к) и й) и член 23, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 267/2012 да се тълкуват в смисъл, че не допускат налагането върху замразени активи, без предварително разрешение от компетентния национален орган, на мярка, която не води до възлагане, като обезпечителния или изпълнителния заповед, предвидени от френския кодекс на гражданските изпълнителни производства?
 - 2) От значение ли е за отговора на първия въпрос обстоятелството, че основанието за възникване на подлежащото на събиране вземане към лицето или образуванието, чиито активи са замразени, няма нищо общо с иранската ядрена и балистична програма и предхожда Резолюция 1737 (2006) от 23 декември 2006 година на Съвета за сигурност на ООН?